

ผลของการเช็ดตัว การอาบน้ำ การประคบด้วยผ้าเปียก และการรับประทานยาลดไข้
ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิร่างกาย ในเด็กที่มีไข้

(The effect of sponging, bathing, wet-cloth wrapping
and oral antipyretic therapy on body temperature change in febrile children)

โดย

นางสาว จริญญา วงศ์นาม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขา พยาบาลศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2524
กษัตริย์

เรื่อง ผลของการ เช็ดตัว การอาบน้ำ การประคบด้วยผ้าเปียก และการ
 รับประทานยาลดไข้ ที่มีผลต่อการ เปลี่ยนแปลงอุณหภูมิร่างกายใน
 เด็กที่มีไข้

ผู้วิจัย จริญญา วงศ์นาม

ระดับปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (พยาบาลศาสตร์)

ภาควิชา พยาบาลศาสตร์

คณะ แพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

ผู้ควบคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรวรรณ สุขทัพพ์

วัน เดือน ปี 25 มิถุนายน 2524

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษารั้งนี้ เพื่อศึกษาการ เปลี่ยนแปลงอุณหภูมิร่างกาย
 ภายหลังจากการ เช็ดตัว การอาบน้ำ การประคบด้วยผ้าเปียก และการรับประทานยาลดไข้
 และเปรียบเทียบผลการลดไข้ทั้ง 4 วิธีนี้ โดยศึกษาในเด็กที่มารับการตรวจรักษาที่แผนก
 ตรวจเด็กผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลรามาธิบดี อายุระหว่าง 1 ปี ถึง 5 ปี มีการติดเชื้อ
 ของระบบทางเดินหายใจ และมีไข้สูงเกิน 38.5° C. โดยการวัดปรอททางทวารหนัก
 จำนวนทั้งสิ้น 52 ราย ซึ่งถูกแบ่งโดยการสุ่มอย่างมีระบบ ออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 13 ราย
 กลุ่มที่ 1 ได้รับการ เช็ดตัว, กลุ่มที่ 2 ได้รับการอาบน้ำ, กลุ่มที่ 3 ได้รับการประคบด้วย
 ผ้าเปียก และ กลุ่มที่ 4 รับประทานยาลดไข้ แต่ละวิธีใช้เวลาทำการลดไข้แตกต่างกัน คือ
 20, 5, 20 และ 30 นาที ความสำคัญ ทำการประเมินผลการ เปลี่ยนแปลงอุณหภูมิร่างกาย
 ในทันทีที่ทำการลดไข้เสร็จ และต่อไปทุก ๆ 15 นาที เป็นเวลานาน 1 ชั่วโมง พบว่า
 การ เช็ดตัว การอาบน้ำ และการประคบด้วยผ้าเปียก ทำให้ค่าเฉลี่ยของอุณหภูมิร่างกาย

เปลี่ยนแปลงในลักษณะคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ในทันทีที่ทำการลดไข้เสร็จ ค่าเฉลี่ยของ อุณหภูมิร่างกายลดลงต่ำกว่าเดิม 0.33°C , 0.22°C . และ 0.32°C . ตามลำดับ และ ลดลงได้มากที่สุด ภายหลังจากเสร็จสิ้นการลดไข้ 30 นาที คือ 0.85°C ., 0.60°C ., และ 0.75°C . ตามลำดับ หลังจากนั้นค่าเฉลี่ยของอุณหภูมิร่างกายเริ่มสูงขึ้นใหม่ ส่วนวิธี รับประทานยาลดไข้ ทำให้ค่าเฉลี่ยของอุณหภูมิร่างกายลดลง 0.12°C . ในทันทีที่ทำการ ลดไข้เสร็จ หรือหลังรับประทานยาลดไข้เข้าไปนาน 30 นาที หลังจากนั้นลดลงได้มาก ขึ้นเรื่อย ๆ และลดลงได้มากที่สุด ภายหลังจากเสร็จสิ้นการลดไข้ 60 นาที คือ 0.85°C . เมื่อเปรียบเทียบผลการลดไข้ทั้ง 4 วิธี ในแต่ละช่วงเวลา พบว่า ภายหลังจากเสร็จสิ้นการ ลดไข้ 45 นาที วิธีเช็ดตัว และวิธีรับประทานยาลดไข้ ให้ผลลดไข้ได้ดีกว่า วิธีประคบด้วย ผ้าเปียก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และภายหลังจากเสร็จสิ้นการลดไข้ 60 นาที พบว่า วิธีรับประทานยาลดไข้ ให้ผลลดไข้ได้ดีกว่าวิธีประคบด้วยผ้าเปียก, วิธีอาบน้ำ และวิธีเช็ดตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, .01 และ 0.5 ตามลำดับ ช่วงเวลาอื่นไม่พบ แตกต่างกัน

15 minutes within an hour. The result showed that sponging, tub bathing and wet-cloth wrapping have a similar effect on body temperature change. At the end of each performance the body temperature decreased by average 0.33° c, 0.22° c and 0.32° c respectively, the highest reduction was demonstrated at 30 minutes after that time Oral antipyretic therapy was able to decrease the body temperature by average 0.12° c at the end of the procedure or 30 minutes after administration and then there was reduced more rapidly until 60 minutes after that time it was decreased by average 0.85° c. To compare the effectiveness at various times for four therapeutic regimens. The result showed that at 45 minutes after each procedure both sponging and oral antipyretic therapy were statistic significant effective than wet - cloth wrapping at a level .05. At 60 minutes after each procedure oral antipyretic therapy was statistic significant effective than wet-cloth wrapping, tub bathing and sponging at a level .01, .01 and .05 respectively.